NMC

Բնապահպանական և սոցիալական ռիսկերի գնահատման ուղեցույց

Արդյո՞ք գույքը դասակարգված է որպես բարձր վթարայնության մակարդակ ունեցող (3-րդ կամ 4-րդ մակարդակ):

○ Այո ○ Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք գույքը դասակարգված է որպես բարձր վթարայնության մակարդակ ունեցող շենք (3-րդ կամ 4-րդ աստիճան), ինչը նշանակում է, որ շենքի կրող կառուցվածքները զգալիորեն վնասված են կամ կորցրել են իրենց ամրությունն ու կայունությունը: Դրական պատասխանի դեպքում ծրագիրը ենթակա չէ հետագա դիտարկման և վերաֆինանսավորման:

Արդյո՞ք գույքը գտնվում է սողանքային տարածքում:

○ Այո ○ Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք գույքը գտնվում է սողանքային տարածքում: Դրական պատասխանի դեպքում ծրագիրը ենթակա չէ հետագա դիտարկման և վերաֆինանսավորման:

NMC

Արդյո՞ք գույքը հասանելիություն ունի ենթակառուցվածքներին (օրինակ՝ էլեկտրաէներգիա, ջուր, գազ):

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք գույքը ապահովված է հիմնական կենսական ենթակառուցվածքներով, ինչպիսիք են էլեկտրաէներգիան, ջրամատակարարումը կամ դրանց հասանելիությունը ինչ մակարդակի վրա է գտնվում: Ենթակառուցվածքների առկայությունը կամ մասնակի բացակայությունը դիտարկվում է ծրագրի իրականացման տեսանկյունից՝ գնահատելու համար հնարավոր սոցիալական, տեխնիկական կամ գործառնական սահմանափակումները: «Այո» պատասխանի դեպքում ծրագիրը շարունակվում է առանց սահմանափակումների: «Ոչ» պատասխանի դեպքում ենթակառուցվածքների բացակայությունը դիտարկվում է որպես կառավարելի գործոն և ծրագիրը կարող է շարունակվել՝ կիրառելով համապատասխան այլընտրանքային լուծումներ՝ ներկայացնելով ուղղիչ գործողությունների պլան:

Արդյո՞ք գույքը գտնվում է հատուկ պահպանվող տարածքների, գետափերի, անտառեզրերի, ճահճուտների և մշակութային ժառանգության վայրերի հարևանությամբ:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք գույքը գտնվում է բնապահպանական և մշակութային տեսանկյունից զգայուն տարածքների (հատուկ պահպանվող տարածքներ, գետափեր, անտառեզրեր, ճահճուտներ, մշակութային ժառանգության օբյեկտներ) հարևանությամբ: Նման հարևանությունը կարող է առաջացնել լրացուցիչ բնապահպանական և սոցիալական պահանջներ, սահմանափակումներ կամ թույլտվությունների անհրաժեշտություն՝ ծրագրի ազդեցությունների պատշաճ կառավարման համար: «Այո» պատասխանի դեպքում պահանջվում է լրացուցիչ գնահատում, համապատասխան թույլտվությունների ապահովում և մեղմման միջոցառումների կիրառում, որի դեպքում ծրագիրը կարող է շարունակվել: «Ոչ» պատասխանի դեպքում ծրագիրը շարունակվում է առանց լրացուցիչ սահմանափակումների:

NMC

Արդյո՞ք ծրագիրն անդառնալի ազդեցություն ունի բուսական և կենդանական աշխարհի վրա:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացումը կարող է հանգեցնել բուսական և կենդանական աշխարհի վրա երկարաժամկետ կամ էական բացասական ազդեցությունների: Նման ազդեցությունները սովորաբար կապված են զգայուն էկոհամակարգերի խաթարման, բնակավայրերի կորստի կամ կենսաբազմազանության զգալի նվազման հետ և ենթակա են նախնական բնապահպանական գնահատման: «Այո» պատասխանի դեպքում իրականացվում է մանրամասն բնապահպանական գնահատում և մշակվում են ազդեցությունները կանխելու կամ նվազեցնելու հատուկ մեղմման միջոցառումներ: «Ոչ» պատասխանի դեպքում ծրագիրը շարունակվում է առանց լրացուցիչ սահմանափակումների:

Արդյո՞ք նախագիծը ներառում է կամ իր իրականացման արդյունքում հնարավոր է առաջանա վտանգավոր թափոններ (օրինակ՝ ասբեստ պարունակող տանիքներ առկա բնակելի շինություններում, կամ կապարային ներկեր առկա բնակարանների կամ տների պատերի վրա):

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացման ընթացքում կարող է առաջանալ վտանգավոր թափոններ (օրինակ՝ ասբեստ պարունակող նյութեր, կապարային ներկեր կամ այլ առողջության և շրջակա միջավայրի համար վտանգավոր նյութեր), որոնք կարող են առկա լինել գոյություն ունեցող շինությունների վերանորոգման կամ քանդման ժամանակ: «Այո» պատասխանի դեպքում իրականացվում է վտանգավոր թափոնների նախնական նույնականացում և դրանց անվտանգ կառավարում՝ ներառյալ հավաքումը, պահպանումը, տեղափոխումը և հեռացումը գործող նորմատիվ պահանջներին համապատասխան, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան: «Ոչ» պատասխանի դեպքում հատուկ կառավարման միջոցառումներ չեն պահանջվում:

Արդյո՞ք ծրագիրը կառաջացնի զգալի շինարարական թափոններ:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացման ընթացքում կարող են առաջանալ զգալի ծավալի շինարարական թափոններ (օրինակ՝ քանդման նյութեր, հողային զանգվածներ, փաթեթավորման և շինանյութերի մնացորդներ), որոնք պահանջում են հատուկ կազմակերպված կառավարում, տեղափոխում կամ հեռացում: Շինարարական թափոնների առաջացումը սովորաբար բնորոշ է վերանորոգման և կառուցման աշխատանքներին, սակայն դրանց ծավալը կախված է աշխատանքների մասշտաբից և կարող է լինել տարբեր ծավալների:
«Այո» պատասխանի դեպքում կազմակերպվում է շինարարական թափոնների պատշաճ կառավարում՝ ներառյալ դրանց հավաքումը, տեսակավորումը, տեղափոխումը և հեռացումը, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան:
«Ոչ» պատասխանի դեպքում հատուկ թափոնների կառավարման միջոցառումներ չեն պահանջվում:

Թափոնների տեղափոխումը դեպի աղբավայր արդյո՞ք կիրականացվի համայնքի թույլտվությամբ կամ լիազորված երրորդ կողմի միջոցով:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի ընթացքում առաջացող թափոնների տեղափոխումը դեպի համապատասխան աղբավայր իրականացվելու է սահմանված իրավական կարգով՝ համայնքի թույլտվությամբ կամ լիազորված երրորդ կողմի միջոցով: Թափոնների պատշաճ տեղափոխման և հեռացման գործընթացը շրջակա միջավայրի պաշտպանության կարևոր բաղադրիչ է և ենթակա է գործող նորմատիվ իրավական պահանջների պահպանմանը, ինչը ապահովում է վերահսկելիություն և ռիսկերի նվազեցում:
«Այո» պատասխանի դեպքում թափոնների տեղափոխումը իրականացվում է սահմանված իրավական կարգով՝ համայնքի թույլտվությամբ կամ լիազորված երրորդ կողմի միջոցով, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան՝ ապահովելով վերահսկելի և անվտանգ հեռացում: «Ոչ» պատասխանի դեպքում հատուկ թափոնների կառավարման միջոցառումներ չեն պահանջվում:

NMC

Արդյո՞ք ծրագիրը կառաջացնի զգալի աղմուկ, օդի և թափոնների աղտոտում կամ երթևեկության խցանումներ, որոնք կազդեն հարակից համայնքների վրա:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացման ընթացքում կարող են առաջանալ զգալի բնապահպանական և սոցիալական ազդեցություններ, ներառյալ աղմուկի մակարդակի բարձրացում, օդի և փոշու արտանետումներ, թափոնների ժամանակավոր կուտակում կամ երթևեկության խցանումներ, որոնք կարող են ազդել հարակից համայնքների վրա: Նման ազդեցությունները սովորաբար կապված են շինարարական աշխատանքների ժամանակավոր բնույթի հետ և կարող են տարբեր ինտենսիվությամբ դրսևորվել՝ կախված աշխատանքների ծավալից և կազմակերպումից:
«Այո» պատասխանի դեպքում իրականացվում են համապատասխան մեղմման և կառավարման միջոցառումներ (աղմուկի նվազեցում, փոշու վերահսկում, թափոնների պատշաճ կառավարում և երթևեկության կազմակերպում)՝ ազդեցությունները նվազեցնելու համար, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան: «Ոչ» պատասխանի դեպքում լրացուցիչ հատուկ միջոցառումներ չեն պահանջվում:

Արդյո՞ք նախագիծը կհանգեցնի հարկադիր վերաբնակեցման, ֆիզիկական կամ տնտեսական տեղահանումների, կամ հողային սեփականության ձեռքբերմանը, որը կարող է առաջացնել մարդկանց կամ բիզնեսների տեղահանում:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացումը կարող է առաջացնել մարդկանց կամ ձեռնարկատիրության ֆիզիկական կամ տնտեսական տեղահանում, ինչպես նաև հողային սեփականության ձեռքբերում կամ օգտագործման սահմանափակում, որը կպահանջի բնակչության կամ տնտեսական գործունեության տեղափոխում: Տեղահանումը և վերաբնակեցումը համարվում են բարձր սոցիալական ռիսկ ունեցող ազդեցություններ, որոնք պահանջում են հատուկ պլանավորում, փոխհատուցման մեխանիզմներ և իրավական ընթացակարգերի կիրառում:
«Այո» պատասխանի դեպքում իրականացվում է մանրամասն սոցիալական ազդեցության գնահատում և վերաբնակեցման/փոխհատուցման պլանավորում՝ ապահովելով համապատասխան փոխհատուցում, իրավական ընթացակարգերի պահպանում և տուժած անձանց կամ բիզնեսների աջակցություն: «Ոչ» պատասխանի դեպքում հարկադիր վերաբնակեցման կամ տեղահանումների հետ կապված հատուկ միջոցառումներ չեն պահանջվում:

NMC

Կա՞ն արդյոք վեճեր, պահանջներ կամ ապօրինաբար տարածքը զավթած բնակիչներ տվյալ հողատարածքում:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք տվյալ հողատարածքի նկատմամբ առկա են իրավական կամ փաստացի սահմանափակումներ, ներառյալ վեճեր, պահանջներ, սեփականության իրավունքների անորոշություն կամ տարածքի ապօրինի զբաղեցում բնակիչների կամ այլ անձանց կողմից: Նման իրավիճակների առկայությունը կարող է ազդել ծրագրի իրականացման իրավական հստակության, ժամանակացույցի և սոցիալական ռիսկերի վրա, ուստի դրանք ենթակա են նախնական ստուգման և հաստատման:
«Այո» պատասխանի դեպքում իրականացվում է հողատարածքի իրավական կարգավիճակի մանրամասն ստուգում և ձեռնարկվում են համապատասխան իրավական ու վարչական քայլեր՝ վեճերի, պահանջների կամ ապօրինի զբաղեցման լուծման համար՝ նախքան ծրագրի մեկնարկը, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան: «Ոչ» պատասխանի դեպքում հաստատվում է հողատարածքի իրավական հստակությունը և ծրագիրը շարունակվում է առանց լրացուցիչ սահմանափակումների:

Արդյո՞ք բնակարանի կառուցման աշխատանքներն ընդգրկում են աշխատուժի ներգրավում:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացման ընթացքում նախատեսվում է աշխատուժի ներգրավում (օրինակ՝ շինարարներ, տեխնիկական անձնակազմ, ենթակապալառուներ), ինչը ենթադրում է աշխատանքի անվտանգության, աշխատանքային պայմանների և սոցիալական ռիսկերի կառավարում: Աշխատուժի ներգրավումը սովորաբար հանդիսանում է շինարարական և աշխատանքների բնական բաղադրիչ և ենթադրում է համապատասխան կազմակերպում՝ ներառյալ անվտանգության կանոնների պահպանումը և աշխատանքային իրավունքների ապահովումը:
«Այո» պատասխանի դեպքում ներգրավվում է համապատասխան աշխատուժ (շինարարներ, տեխնիկական անձնակազմ, ենթակապալառուներ)՝ ապահովելով աշխատանքի անվտանգության կանոնների պահպանումը, աշխատանքային իրավունքների պաշտպանությունը և համապատասխան կազմակերպումը, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան: «Ոչ» պատասխանի դեպքում աշխատուժի հատուկ ներգրավում չի նախատեսվում և աշխատանքները իրականացվում են առանց լրացուցիչ աշխատանքային կազմակերպման պահանջների:

NMC

Արդյո՞ք քայլեր կձեռնարկվեն ցանկապատի և ցուցանակի տեղադրման համար:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք բնակարանի կառուցման աշխատանքների ընթացքում նախատեսվում են տարածքի անվտանգության և կազմակերպման միջոցառումներ, ինչպիսիք են ցանկապատի և ցուցանակների տեղադրումը, որոնք ուղղված են աշխատանքների սահմանազատմանը և անվտանգության ապահովմանը: Ցանկապատումը և ցուցանակների տեղադրումը սովորաբար կիրառվում են շինարարական աշխատանքների ընթացքում՝ կանխելու կողմնակի անձանց մուտքը, նվազեցնելու հնարավոր վթարային իրավիճակները և ապահովելու աշխատանքների անվտանգ կազմակերպումը:
«Այո» պատասխանի դեպքում իրականացվում են ցանկապատի և ցուցանակների տեղադրման աշխատանքներ՝ ապահովելով տարածքի սահմանազատում, կողմնակի անձանց մուտքի կանխարգելում և աշխատանքների անվտանգ կազմակերպում, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան: «Ոչ» պատասխանի դեպքում այդ միջոցառումները չեն նախատեսվում:

Արդյո՞ք գործընթացում ներգրավված աշխատողները կապահովվեն անհատական պաշտպանիչ միջոցներով:

- Այո
- Ոչ/Բնորոշ չէ

Գնահատում է՝ արդյոք ծրագրի իրականացման ընթացքում ներգրավված աշխատողները կապահովվեն անհրաժեշտ անհատական պաշտպանիչ միջոցներով (ԱՊՄ) (օրինակ՝ սաղավարտ, ձեռնոց, պաշտպանիչ կոշիկ, դիմակ և այլ անվտանգության միջոցներ), որոնք ուղղված են աշխատանքի ընթացքում հնարավոր վնասվածքների և առողջական ռիսկերի նվազեցմանը: ԱՊՄ-ի կիրառումը հանդիսանում է շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների պարտադիր անվտանգության պահանջ և ապահովում է աշխատանքային միջավայրի անվտանգության ստանդարտների պահպանումը:
«Այո» պատասխանի դեպքում բոլոր ներգրավված աշխատողները ապահովվում են անհրաժեշտ անհատական պաշտպանիչ միջոցներով (սաղավարտ, ձեռնոց, պաշտպանիչ կոշիկ, դիմակ և այլն)՝ ապահովելով աշխատանքի անվտանգության պահանջների պահպանումը և ռիսկերի նվազեցումը: «Ոչ» պատասխանի դեպքում անհրաժեշտ է կազմակերպել համապատասխան ԱՊՄ-ների տրամադրում և դրանց պարտադիր կիրառման ապահովում՝ նախքան աշխատանքների մեկնարկը կամ շարունակությունը, ինչպես նաև մշակվում և ներկայացվում է ուղղիչ գործողությունների պլան: